

μικρό ποντίδα compasito

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

COUNCIL
OF EUROPE CONSEIL
DE L'EUROPE

17. Πιο σημαντικό για ποιον;

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΟΥ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΜΗΝ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΜΟΥ!

ΘΕΜΑ	Γενικά Ανθρώπινα Δικαιώματα
ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ	Επίπεδο 3
ΗΛΙΚΙΑ	10 – 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	60 λεπτά
ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ	12 – 24 παιδιά
ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	Θέτοντας προτεραιότητες, δημιουργία ομοφωνίας, συζήτηση
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	Τα παιδιά αποφασίζουν ποια άρθρα της ΣΔΠ να καταργηθούν και συζητούν τις συνέπεις και τη συσχέτιση με τα δικαιώματα
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουμε εισαγωγή στη ΣΔΠ • Να κατανοήσουμε πώς τα δικαιώματα είναι οικουμενικά και αλληλεξαρτώμενα
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	Ετοιμάστε τις Κάρτες με τα Δικαιώματα για τα παιδιά
ΥΛΙΚΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Χαρτί και στυλό • Χαρτί γραφήματος και μαρκαδόροι • Αρκετές κάρτες με τα Δικαιώματα που καλύπτουν κατά το ήμισυ τον αριθμό των παιδιών.

Οδηγίες

1. Ξεκινήστε τη δραστηριότητα με συζήτηση περί των δικαιωμάτων των παιδιών, για να διαπιστώσετε πόσο εξοικειωμένη είναι η ομάδα με τη ΣΔΠ ή/και να τα υπενθυμίσετε το τι πιθανώς διδάχθηκαν προηγουμένως για τα δικαιώματα των παιδιών. Αν η ομάδα δεν είναι εξοικειωμένη με τα δικαιώματα των παιδιών, ξεκινήστε με την παραλλαγή που προτείνεται παρακάτω.

2. Χωρίστε τα παιδιά σε μικρές ομάδες των δυο με τεσσάρων παιδιών και δώστε στην κάθε ομάδα δυο Κάρτες με τα Δικαιώματα των Παιδιών, χαρτί και στυλό. Εξηγήστε πως η κάθε κάρτα περιγράφει ένα δικαίωμα που κατοχυρώνεται στη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού (ΣΔΠ). Ζητήστε από τα παιδιά να διαβάσουν μεγαλόφωνα τα δυο άρθρα των καρτών και να αποφασίσουν ποι δικαίωμα είναι το πιο σημαντικό για τα παιδιά. Μετά, θα πρέπει να καταγράψουν τους λόγους της επιλογής του ενός δικαιώματος έναντι του άλλου.

3. Μαζέψτε τις κάρτες με τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα. Ζητήστε από την κάθε ομάδα των τεσσάρων να πάρουν την Κάρτα Δικαιωμάτων του Παιδιού που επέλεξαν και να καθίσουν μαζί με μια άλλη ομάδα. Σε αυτή την πιο μεγάλη ομάδα των οκτώ, επαναλάβετε το 1ο Βήμα, αποφασίζοντας ποιο από τα δυο δικαιώματα που παρουσιάζονται στις Κάρτες με τα Δικαιώματα του Παιδιού είναι πιο σημαντικό για τα παιδιά. Μετά θα πρέπει να καταγράψουν και τους λόγους της απόφασής τους.

4. Και πάλι, μαζέψτε τις κάρτες με τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα. Κάντε με αυτές ένα κατάλογο στον πίνακα γραφήματος, με την ονομασία «Λιγότερο σημαντικά Δικαιώματα».

5. Όταν οι ομάδες λάβουν την τελική τους απόφαση, ζητήστε από κάποιον από την κάθε ομάδα να διαβάσει μεγαλόφωνα την μοναδική Κάρτα με Δικαιώματα του Παιδιού που επέλεξαν ως τη σημαντικότερη και να εξηγήσει τους λόγους αυτής τους της επιλογής. Αφού διαβαστεί η κάθε κάρτα, καταγράψτε τη στον κατάλογο με την ονομασία

«Τα δικαιώματα μας». Μόνο δυο με τέσσερα δικαιώματα θα παραμείνουν, βάσει του μεγέθους της ομάδας.

6. Συζητήστε αυτές τις επιλογές.

- α. Δυσκολευτήκατε να κάνετε αυτές τις επιλογές; Γιατί;
- β. Ποιοι παράγοντες σας έκαναν να επιλέξετε ένα δικαιόματα έναντι ενός άλλου;
- γ. Μήπως η άποψη σας για το ποια δικαιώματα είναι τα σημαντικότερα άλλαξε κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας;
- δ. Συμφωνείτε με τα αιτιολογικά που έδωσαν οι άλλες ομάδες για τις αποφάσεις τους; Γιατί ή γιατί όχι;

7. Μοιράστε με τυχαία σειρά τις κάρτες με τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα και ζητήστε από τα παιδιά να τις διαβάσουν μεγαλόφωνα. Συζητήστε το τι θα συνέβαινε εάν καταργούνταν αυτά τα δικαιώματα.

- α. Επιλέξτε διάφορα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα και ζητήστε από τα παιδιά να φανταστούν τι θα συνέβαινε χωρίς αυτά (π.χ. το δικαίωμα υιοθεσίας και εναλλακτικής φροντίδας, δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή, δικαίωμα παιγνιδιού και πολιτιστικής δραστηριότητας).
- β. Πώς θα σας επηρέαζε εσάς προσωπικά αν χανόταν κάποιο από αυτά τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα;
- γ. Ποια επίδραση θα είχε η κατάργηση κάποιων από τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα;

Απολογισμός και Αξιολόγηση

1. Υπενθυμίστε στα παιδιά τη θεμελιώδη αρχή της οικουμενικότητας: όλοι έχουν όλα τα δικαιώματα, και συζητήστε:

- α. Γιατί είναι σημαντικό ο κάθε άνθρωπος να έχει τα ίδια δικαιώματα με όλους τους άλλους;

2. Μπορούν μερικοί άνθρωποι να στερηθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ; Γιατί;

- α. Συζητήστε τη σημαντικότητα της ολοκληρωμένης άσκησης των δικαιωμάτων του παιδιού. Αν και δε χρειάζεται να χρησιμοποιήσετε λέξεις όπως «αναφαίρετα» ή «αλληλεξάρτηση», βοηθήστε τα παιδιά να κατανοήσουν πως ο καθένας, χρειάζεται όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- β. Επιδείξτε τη σχέση μεταξύ των δικαιωμάτων με συγκεκριμένα παραδείγματα (π.χ. το δικαίωμα στην εκπαίδευση και το δικαίωμα στην πληροφόρηση – το δικαίωμα στην οικογένεια με το δικαίωμα στη μη αποστέρηση των γονιών).

3. Ζητήστε από τα παιδιά να σας θέσουν παραδείγματα για το πώς χρειάζονται όλα τα δικαιώματα τους.

- α. Συζητήστε το πώς η επιλογή ενός δικαιώματος έναντι ενός άλλου βασίζεται σε ατομικές προτεραιότητες (π.χ. «Δεν έχω συλληφθεί ποτέ», ή «Ζω με δυο γονείς), αλλά η ΣΔΠ λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες όλων των παιδιών στον κόσμο.

- β. Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν καταστάσεις όπου το καθένα από τα «λιγότερο σημαντικά» δικαιώματα πιθανώς να καταστούν ζωτικά για την επιβίωσή της ή ευημερία ενός συγκεκριμένου παιδιού.

Εισηγήσεις για τη συνέχεια

- Η δραστηριότητα «ΕΝΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ», σ. 67 συσχετίστει τα δικαιώματα με τις ευθύνες.
- Άλλες δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τη ΣΔΠ είναι το «ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ», σ. 82 και «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΥΝΕΛΙΟΥ», σ. 151.
- Η δραστηριότητα «ΣΑΛΠΑΡΟΝΤΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΧΩΡΑ», σ. 164 επίσης ζητά από τα παιδιά να ιεραρχήσουν τα δικαιώματά τους.

Ιδέες για δράση

- Ενθαρρύνετε τα παιδιά να δώσουν παραδείγματα από την καθημερινότητα, όπου τα παιδιά απολαμβάνουν τα δικαιώματα που έχουν συζητηθεί.
- Ψάξτε για ιστορίες με θέμα τα δικαιώματα των παιδιών, τα οποία είτε παραβιάζονται ή προστατεύονται, ειδικά περιπτώσεις όπως η παιδική εργασία οι οποίες πιθανώς να μην είναι γνωστές στα παιδιά.

Συμβουλές για το συντονιστή

- Τα παιδιά μικρότερης ηλικίας (σως να χρειαστούν περαιτέρω επεξήγηση μερικών δικαιωμάτων.
- Ο συντονιστής θα πρέπει να δεχτεί όλες τις αποφάσεις των ομάδων χωρίς σχόλια. Οποιεσδήποτε αντιρρήσεις στην απόφαση μιας ομάδας θα πρέπει να προέρχεται από άλλα παιδιά.
- Τα παιδιά δε χρειάζεται να χρησιμοποιήσουν νομικούς όρους όπως «αλληλεξάρτηση» και «συσχέτιση» για να γίνει κατανοητό το περιεχόμενο.
- Στη συζήτηση απολογισμού, να είστε προετοιμασμένοι να θέσετε ουσιαστικά παραδείγματα για το τι θα μπορούσε να συμβεί εάν καταργείτο κάποιο δικαίωμα.
- Βεβαιωθείτε πως τα παιδιά κατανοούν πως δεν είναι όλα ένα δικαίωμα.

Προσαρμογή

Αυτή η δραστηριότητα προϋποθέτει προηγούμενη γνώση της ΣΔΠ. Αν τα παιδιά δεν είναι εξοικειωμένα με τη ΣΔΠ, ξεκινήστε τη δραστηριότητα παρουσιάζοντας τα δικαιώματα των παιδιών και μετά βάλτε τα παιδιά να φτιάξουν τα (δια τις Κάρτες με τα Δικαιώματα του Παιδιού). Χωρίστε τα παιδιά σε ζευγάρια και δώστε τους το κείμενο ενός ή δυο άρθρων της ΣΔΠ από τη φιλική προς τα παιδιά έκδοση, χοντρές χάρτινες κάρτες και υλικά τέχνης. Ζητήστε τους να γράψουν το κάθε άρθρο σε ξεχωριστή κάρτα και να το απεικονίσουν με μια εικόνα. Όταν οι κάρτες ολοκληρωθούν, ζητήστε από το κάθε ζευγάρι να διαβάσει τα δικά του δικαιώματα, εξηγήστε τους τι σημαίνουν και δείξτε την εικόνα τους σε όλη την ομάδα. Μετά, ακολουθήστε τις οδηγίες που ξεκινούν από το No.2. Ο συντονιστής (σως να χρειαστεί να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν το νόημα των άρθρων τους).

ΦΥΛΛΑΔΙΟ: ΚΑΡΤΕΣ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 7</p> <p>Δικαίωμα Ονόματος και Εθνικότητας</p> <p>Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα για ένα νομικά καταχωρημένο όνομα και εθνικότητα. Επίσης, έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν και κατά το δυνατό, να λαμβάνουν φροντίδα από τους γονείς τους.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 3</p> <p>Η Διασφάλιση του Συμφέροντος του Παιδιού</p> <p>Σε όλες τις δράσεις και αποφάσεις που αφορούν παιδιά, η διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού θα πρέπει να αποτελεί τον πρώτο παράγοντα που θα ληφθεί υπόψη.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 9</p> <p>Δικαίωμα μη απομάκρυνσης από τους γονείς</p> <p>Τα παιδιά δεν πρέπει να χωρίζονται από τους γονείς τους εκτός κι αν αυτό λαμβάνει χώρα για το δικό τους καλό (αν ένας γονιός κακοποιεί ένα παιδί). Τα παιδιά χωρισμένων γονιών έχουν το δικαίωμα να διατηρήσουν επαφή και με τους δυο γονείς. Οικογένειες που ζουν σε διαφορετικές χώρες θα πρέπει να τους επιτρέπεται να μετακινηθούν και να καταστούν και πάλι οικογένεια.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 27</p> <p>Δικαίωμα σε Ικανοποιητικό Επίπεδο Ζωής</p> <p>Οι γονείς έχουν την ευθύνη να παρέχουν κατάλληλες συνθήκες ζωής για την ανάπτυξη του παιδιού. Οι κυβερνήσεις πρέπει να βοηθούν τους γονείς παρέχοντας τους υπηρεσίες υποστήριξης, ειδικά αν και οι δυο γονείς εργάζονται.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 24 & 26</p> <p>Δικαίωμα Υγείας και Κοινωνικής Ευημερίας</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν ιατρική φροντίδα καλής ποιότητας, υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης, καθαρό νερό, θρεπτικό φαγητό και ένα καθαρό περιβάλλον, ούτως ώστε να παραμείνουν υγιή και σε καλή σωματική κατάσταση.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 40</p> <p>Δικαιωμάτα Ανηλίκων Παραβατών</p> <p>Ακόμη και τα παιδιά που κατηγορούνται για καταπάτηση του νόμου πρέπει να λαμβάνουν νομική βοήθεια. Οι ποινές φυλάκισης για παιδιά θα πρέπει να τίθενται σε χρήση μόνο για τα σοβαρότερα των αδικημάτων.</p>

<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 18</p> <p>Δικαίωμα στην Οικογενειακή Ζωή</p> <p>Η οικογένεια αποτελεί το θεμέλιο λίθο της ανατροφής του παιδιού. Και οι δυο γονείς έχουν κοινές ευθύνες στην ανατροφή του παιδιού και οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη αυτό που είναι καλύτερο για το κάθε παιδί.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 14</p> <p>Δικαίωμα στην Ελευθερία Πίστης, Συνείδησης και Θρησκείας</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να σκέφτονται και να πιστεύουν αυτό που θέλουν, καθώς και να ασκούν τη θρησκεία τους, με την προϋπόθεση πως δεν εμποδίζουν άλλους ανθρώπους από το να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους. Οι γονείς πρέπει να καθοδηγούν τα παιδιά τους σε τέτοιας φύσης θέματα.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 12</p> <p>Δικαίωμα στην Έκφραση</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να πουν αυτό που πιστεύουν πως θα πρέπει να συμβεί όταν ενήλικες λαμβάνουν αποφάσεις που τα επηρεάζουν, και η γνώμη τους να ληφθεί υπόψη</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 13</p> <p>Δικαίωμα στην πρόσβαση στην Πληροφόρηση</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν και να μοιράζονται πληροφορίες από τα μέσα ενημέρωσης. Η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και οι εφημερίδες θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες τις οποίες τα παιδιά κατανοούν και δεν πρέπει να προωθούν υλικό που θα μπορούσε να βλάψει ή να προκαλέσει ζημιά στα παιδιά ή σε άλλους.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 9 & 20 & 21</p> <p>Δικαίωμα Υιοθεσίας & Εναλλακτικής Φροντίδας</p> <p>Αποτελεί υποχρέωση των κυβερνήσεων η παροχή εναλλακτικής φροντίδας στα παιδιά, ο σεβασμός προς το θρησκευτικό, πολιτιστικό και εθνικό υπόβαθρό τους, καθώς και η εγγύηση πως μόνο εξουσιοδοτημένα σώματα διενεργούν υιοθεσίες.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 6</p> <p>Δικαίωμα στη Ζωή, την Επιβίωση & την Ανάπτυξη</p> <p>Το δικαίωμα του κάθε παιδιού στη ζωή, τη φροντίδα και την ανάπτυξη, για μια πιο πλήρη ζωή στην κοινωνία.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 28</p> <p>Δικαίωμα Εκπαίδευσης</p> <p>Τα παιδιά έχουν δικαίωμα εκπαίδευσης, η οποία προωθεί την ανάπτυξη της προσωπικότητας και των ταλέντων και σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις πολιτιστικές και εθνικές αξίες. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχεται δωρεάν. Η πειθαρχία στα σχολεία θα πρέπει να σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια των παιδιών.</p>	<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 16</p> <p>Δικαίωμα στην Ιδιωτική Ζωή</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην ιδιωτική τους ζωή. Ο νόμος πρέπει να τα προστατεύει από επιθέσεις ενάντια στον τρόπο ζωής τους, το καλό τους όνομα, τις οικογένειες και τα σπίτια τους.</p>
<p>Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού Άρθρο 31</p> <p>Δικαίωμα στο Παιγνίδι και τις Πολιτιστικές Δραστηριότητες</p> <p>Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στη χαλάρωση και στο παιχνίδι, καθώς και στη συμμετοχή σε ένα ευρύ φάσμα ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.</p>	<p>Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού Άρθρο 15</p> <p>Δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι</p> <p>Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συναναστρέφονται και να συμμετέχουν σε ομάδες και οργανισμούς, με την προϋπόθεση πως αυτό δεν εμποδίζει άλλους ανθρώπους από το να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους.</p>